

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztviselők számára

Önkormányzati

Hírlevél

2017. évi 10. szám

Önkormányzati Hírlevél

Tartalom

Jogszábaályfigyelő	2
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései	3
Társminisztériumok tájékoztatói és közleményei	12
Idősbárát Önkormányzat Díj 2017.....	12
KSH Népebbégtudományi Kutatóintézet – Kohorsz ‘18 – Magyar Születési Kohorszvizsgálat Projektbemutatás.....	13
Átadták az idei év Pro Architectura díjait.....	14
Családszervezetek Jótékonyasági Adventi Vására	16
Jelentések, tájékoztatók	18
Több mint kétezer önkormányzat nyert a tüzelőanyag-pályázaton	18
A Kormány jövőre is biztosítja az önkormányzati rendszer működéséhez szükséges forrásokat	18
A jövő évi büdzse nagyobb mozgásteret nyújt az önkormányzatoknak	19
Kormányrendelet a Magyar Államkincstárrol	19
Idősbügyi Infokommunikációs Modellprogram kiterjesztése.....	20
Pályázati lehetőségek	21
Megjelentek a Leader Helyi Akciócsoportok első vidékfejlesztési pályázatai.....	21
Pályázat rövidfilmek gyártására	22
Pályázati hírek.....	23
2017 Legjobb Önkormányzati Gyakorlatai	23
Három gyerekbarát települést díjazott az UNICEF.....	25
136 millió forint járásszékhely múzeumok támogatására	26
80 milliárd forintba pályázhatnak a Pest megyei települések	27
LIFE projekt	28
Szerkesztői rovat	29
Felkérés a 2017. évi Európai Hulladékcsökkentési Héthez való csatlakozásra	29

Jogszábyfigyelő

ÉPÍTÉSÜGYI, TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 334/2017. (XI. 9.) Korm. rendelet a településügyi dokumentumok készítéséhez szükséges térképi adatbázisok, adatok ingyenes átadása érdekében egyes kormányrendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: A módosítás értelmében a megyei területrendezési terv kidolgozásáért felelős megyei önkormányzatoknak a megyei területrendezési terv készítése, illetve módosítása előtt írásban meg kell keresniük a földmérési és térinformatikai államigazgatási szervet a rendelet 13. mellékletében szereplő adatok biztosítása érdekében. Az adatokat a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv térítésmentesen biztosítja a megyei önkormányzatok számára.

Hatálybalépés: 2018. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi 181. szám](#), 29568. o. (2017. november 9.)

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2017. évi CXXII. törvény az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény és a szervezetekről szóló 2006. évi X. törvény módosításáról

A jogszabály lényege: A módosítás következtében a szociális szervezet, a közérdekű nyugdíjas szervezet, a korlátolt felelősségű társaság, az egyéni cég, a közkereseti társaság és a betéti társaság bejegyzésére irányuló cégbejegyzési eljárás illetékmentesé vált. E módosítás hatálybalépésekor bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló közérdekű nyugdíjas szervezet esetében is alkalmazni kell a rendelkezést. A közérdekű nyugdíjas szervezetnek az általa már megfizetett illetéket az állami adóhatóságnak a cégbíróság visszatérítéséről szóló végzése alapján, a végzés közzétételétől számított 30 napon belül hivatalból vissza kell térítenie.

Hatálybalépés: 2017. október 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 166. szám](#), 28275. o. (2017. október 12.)

A jogszabály száma és címe: 2017. évi CXXV. törvény a közigazgatási szabályszegések szankcióiról

A jogszabály lényege: A törvény az általános közigazgatási rendtartás hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásokban megállapított jogszabálysértések (közigazgatási szabályszegések) esetén alkalmazható ún. közigazgatási szankciók szabályait határozza meg. A közigazgatási szankciók a legenyhébb figyelmeztetéstől, a közigazgatási óvadék és bírság mellett a tevékenység végzésétől történő eltiltásig és az elkobzásig terjednek. Törvényi felhatalmazás alapján az önkormányzatok felhatalmazást kapnak közigazgatási bírság alkalmazásnak rendeletben történő szabályozására. Az önkormányzati rendelet alapján megállapítható közigazgatási bírság felső határa természetes személyek esetén kétszázezer forint, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétfélmillió forint lehet. A törvény értelmében közigazgatási bírságként helyszíni bírság is kiszabható – a célszerűség figyelembevételével, mérlegelése alapján –, amennyiben teljesülnek a

közigazgatási bírság kiszabásának feltételei, valamint, ha a helyszíni intézkedés alkalmával az ügyfél a jogsértést teljes mértékben elismeri, és azt törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet lehetővé teszi. Ez esetben az önkormányzati rendelet alapján kiszabható helyszíni bírság felső határa természetes személyek esetén ötvenezer forint, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén ötszázezer forint lehet.

Hatálybalépés: 2019. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 171. szám](#), 28275. o. (2017. október 25.)

MUNKAÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2017. évi CXXIII. törvény a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály pontosítja többek között a Kttv. azon rendelkezését, amely lehetőséget biztosít a jegyző, főjegyző számára, hogy – a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke jóváhagyása mellett – a kimagasló teljesítményt nyújtó köztisztviselőnek személyi illetményt állapíthasson meg. A vezetők illetményére vonatkozó szabályok körében egyértelműsítésre került, a normatív támogatásoknál figyelembe vett lakosságszám közös önkormányzati hivatalok esetében a közös hivatalhoz tartozó települések együttes lakosságszámát kell figyelembe venni.

Hatálybalépés: 2017. október 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 166. szám](#), 28276. o. (2017. október 12.)

Lezárva: 2017. november 9.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: építményadó és telekadó mértéke

A döntés elvi tartalma: A vagyoni típusú adók konfiskáló jellegét csak kivételesen, olyan esetekben lehet megállapítani, amikor az adó éves mértéke megközelíti, vagy meghaladja a vagyontárgy értékét. Egy adott adóalany gazdasági teljesítőképességének növekedése vagy csökkenése nem ad alapot a helyi adó törvényellenességének megállapítására.

Az ügy száma: [Köf.5011/2017/4.](#)

Az indítvány lényege: [1] A felperes logisztikai gazdasági tevékenységet végez belterületi ingatlanokon, amelyek autópályák közelében fekszenek. Az ingatlanok közművesítettek, 35%-ban beépíthetők.

[2] Az elsőfokú hatóság 2016. január 1. napjától a felperes építményadó kötelezettségét állapította meg.

[6] A felperes keresetében a Kúria Önkormányzati Tanácsának több döntésére is utalt, illetve bemutatta, hogy árbevétele a 2009. és 2015 közötti években mintegy 30%-kal csökkent, ezzel szemben az építményadó és a telekadó mértéke folyamatosan, nagymértékben növekedett.

Részlet az indoklásból: [26] A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 6. § c) pontja kimondja többek között azt is, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez

igazodóan kell a helyi önkormányzatoknak megállapítania.

[27] A helyi sajátosságokkal összhangban a Kúria kiemelte, hogy az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző eltérő forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is. A Kúria jelen ügyben mind az építményadó, mind a telekadó vonatkozásában elfogadta az önkormányzat azon érvelését, hogy a kerület földrajzi és gazdasági adottságai, azon belül is az adóztatott ingatlanok kedvező tulajdonságai alapozzák meg az adó mértékét.

[28] A Kúria úgy ítélte meg, hogy az érintett önkormányzat állásfoglalásában kellő indokot adta a helyi sajátosságok figyelembe vételének. A közművesítettség, közúton, esetleg vasúton történő megközelíthetőség, a földrajzi fekvés stb. mind-mind olyan szempontok, amelyet az önkormányzat figyelembe vehet az adómérték meghatározásakor

[32] Megállapítható, hogy az önkormányzati rendeletben meghatározott adómérték meghatározása normatív módon történt, minden adózóra egyenlő módon. A bírói kezdeményezés arra hivatkozik, hogy az alapul fekvő ügyben a felperes gazdasági teljesítménye csökkent, miközben az adó mértéke emelkedett. Ami a felperes gazdasági teljesítőképessége csökkenésének figyelembe-vételét illeti, a Kúria a következőkre mutat rá: az önkormányzat alapvetően azt az adózót sújtotta magasabb mértékű telekadóval, akinek gazdasági helyzete elviseli a magasabb adó kifizetését is. A Kúria ezt az érvelést nem fogadta el, mivel az önkormányzatnak normatív módon kell a vagyoni típusú adó mértékét megállapítani. Ugyan így nem fogadható el jelen ügyben az az érv, hogy az ügy felperesének árbevétele – így gazdasági teljesítőképessége – a 2009. és 2015. évek között 30%-kal csökkent. A Kúria Önkormányzati rámutatott, hogy a jogszabályi absztrakció szintjén nem válik kirívóan eltúlzottá, azaz törvénysértővé az adómérték azért, mert az adózót több, egyenként nagyobb kiterjedésű telke után magasabb évi adókötelezettség terheli. Az arányos mértékű, a hasonló helyzetben lévő – homogén csoportba tartozó – adózókat egyenlően terhelő adó nem minősíthető az adózó tevékenységét közvetetten és nem adóztatási jelleggel befolyásoló gazdasági szabályozó eszköznek. A Kúria ezen indokok alapján a bírói kezdeményezést elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pont

Az ügy tárgya: telekadó mértéke

A döntés elvi tartalma: Nem sérti a telekadó mértékére vonatkozó törvényi szabályokat az az adómérték, amely az adómaximum alatt úgy került meghatározásra, hogy kellően differenciál a rendelet hatálya alá tartozó adóalanyok és a telkek sajátosságait is figyelembe véve.

Az ügy száma: [Köf.5013/2017/4.](#)

Az indítvány lényege: [2] Az elsőfokú hatóság megállapította, hogy az ingatlanból 120.030 m² Z-KP-III/SP övezetbe tartozik 1372 m² pedig övezetbe nem sorolt közterület. Az ellenőrzés megállapítása szerint az ingatlanon az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett, illetve határozattal elrendelt építési tilalom nem áll fenn, az elsőfokú hatóság a felperes telekadó-mentességre történő hivatkozását –, amelynek alapjául a felperes a közpark jelleget jelölte meg – nem fogadta el, ezért a telkek teljes területe után állapította meg a telekadó összegét.

[3] Az önkormányzati adóhatóság jogszerűen járt el, amikor adókötelezettséget állapított meg a felperes terhére a felperes által hivatkozott mentességi ok fennállásának hiányára alapítottn.

Részlet az indoklásból: [18] A Kúria megítélése szerint az önkormányzati rendelet nem differenciál a törvénynek megfelelően. Az általános adómérték mellett a magánszemélyek beépítésre szánt övezetben lévő ingatlanai után kisebb adómértéket határozott meg, s még

kisebbit – az általános adómérték felét – határozta meg a külterületi telkek beépítésre nem szánt övezetbe eső része, és a magánszemélyek tulajdonában álló belterületi telkek beépítésre nem szánt övezetbe eső része után.

[20] A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 6. § c) pontja három szempontot határoz meg, amelyeket az önkormányzatoknak figyelembe kell venni az adó mértékének megállapításakor: a helyi sajátosságokat, az önkormányzat gazdálkodási követelményeit és az adóalanyok teherviselő képességét. E törvényi szabályozás implicit módon magában foglalja a differenciális kötelezettséget az adómérték meghatározása során, amelynek a jelen ügyben vizsgált önkormányzati rendelet eleget tett. Így az önkormányzati rendeletében meghatározott 120 Ft/m²/év és a 60 Ft/m²/év adómérték a törvényi követelményeket nem sérti.

[22] Jelen ügyben a Kúria a több éves adóztatási gyakorlat figyelembe vétele alapján sem tudta megállapítani az önkormányzati rendeletben foglalt 2012. évre irányadó adómérték elkobzó jellegét.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pont

Az ügy tárgya: önkormányzati rendeleti szabályozás törvényességi vizsgálata

A döntés elvi tartalma: Településrendezési szerződésben elő lehet írni feltételeket, amelyek teljesítéséhez kötött a településrendezési eszköz alkalmazása, ezáltal a fejlesztő által kívánt célnak a helyi önkormányzat részéről történő elfogadása.

Az ügy száma: [Köf.5014/2017/4.](#)

Az indítvány lényege: [1] A felperes magánszemély és az önkormányzat telekalakítási megállapodást kötöttek, melynek értelmében kialakításra kerülnek a közös tulajdonú, beépítetlen területek megközelítését szolgáló közforgalom számára megnyitott magánutak.

[2] Az alperes a megállapodás aláírásának feltételül szabta, hogy a felperessel kétoldalú megállapodás jöjjön létre. A kétoldalú megállapodás a következőket tartalmazza: a felperesnek tervdokumentációt kell készíttetnie és jóváhagyatnia, ki kell építenie az út- és egyéb járulékos infrastruktúrát, beleértve a közvilágítás megépítését is, be kell szereznie az út forgalomba helyezéséhez szükséges hatósági engedélyeket. E szerződés azt is rögzíti, hogy az utakat a telektulajdonosok kötelesek közterületként kialakítani.

[3] A kétoldalú megállapodás alapján, az alperes a nem önkormányzati tulajdonú tulajdoni hányadokat, valamint a megépült műszaki létesítményeket külön településrendezési szerződés alapján térítésmentesen a tulajdonába és a kezelésébe átveszi.

[4] A felperes keresetében a kétoldalú megállapodás érvénytelenségének megállapítását több ok miatt kérte. Egyebek mellett azt sérelmezte, hogy az alperes önkormányzat – kényszerhelyzetet teremtve – magánszemélyek költségén infrastruktúrát létesített, végül pedig az ingatlanok és a létesítmények térítésmentesen kerülhetnek önkormányzati tulajdonba.

Részlet az indoklásból: [27] A településrendezési szerződés egy fejlesztési megállapodás. Helyesen határozza meg az önkormányzati rendelet a polgári jogi megállapodást, amelynek alanya a fejlesztő és az önkormányzat. A felek között létrejövő érdekegyezőség alapja az, hogy a településfejlesztés közösségi eszközöket is igényel, aminek hasznai gyakran – ún. külső gazdasági hatások – eredményeként magántulajdonú ingatlanok értékének növekményében erőteljesen megjelennek. A közösségi érdekű beruházások megvalósítása vagy az ilyen hasznokból más formában való visszatérítés a közösségi előnyök rendelkezésre bocsátásának feltétele. Az önkormányzat a közösségi erőforrásokat jellemzően tulajdonosként, illetve közpolitika megvalósítójaként, és nem hatósági jogkör gyakorlójaként bocsátja rendelkezésre.

[28] Jelen esetben helyesen érvel az önkormányzat, hogy a telekalakítás önmagában egy értéknövelő akció. Ennek végrehajtásához szabott feltételeket az önkormányzat, és ennek kerete az általa megkövetelt szerződéslánc: telekalakítás–kétoldalú megállapodás (a „fejlesztővel”)–településrendezési szerződés.

[29] A Kúria Önkormányzati Tanácsa egyrészt megállapítja, hogy maga a konstrukció, az annak alapjául szolgáló szabályozás nem jogellenes, amikor feltételeket határoz meg. Másrészt viszont e keret kitöltése a konkrét megállapodás körülményeivel (például, hogy a kétoldalú megállapodás tartalmazhat-e rendelkezést az abban nem részes telektulajdonosokra, vagy hogy a felperes okkal vagy ok nélkül nem volt tisztában a konstrukció lényegével) jelen esetben nem tartozik az Önkormányzati Tanács vizsgálata körébe.

[30] Az Önkormányzati Tanács az önkormányzati rendelet meghatározott bekezdését nem tartja az épített környezet védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 30/A. §-ába ütközőnek sem. Településrendezési szerződésben elő lehet írni feltételeket, amelyek teljesítéséhez kötött a településrendezési eszköz alkalmazása, ezáltal a fejlesztő által kívánt cél önkormányzati elfogadása.

35] Jelen ügyben az Önkormányzat telekalakítással (az Étv. 17. § c) pont alatti további településrendezési eszköz) jellemzően várospolitikai célt valósít meg adott esetben vállalkozói tőke bevonásával, aminek megvalósításához jogszerűen támaszthat feltételeket. Így településrendezési szerződés megkötésén keresztül közösségi beruházás megvalósítását kikötheti, aminek vállalása természetesen a fejlesztőn múlik. Az önkormányzatok által előírt céloknak, miként fejlesztési döntéseiknek is, kontrollját jogilag végső soron a testületi döntéshozatalhoz kötött szabályozási terv képviselő-testületi elfogadása jelenti. Az önkormányzati fellépés tehát nem egyoldalú és nem is ellensúly nélküli.

Alkalmazott jogszabályok: Az épített környezet védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 17., 27., 28., 30/A. §

Az ügy tárgya: jogalkotási kötelezettség elmulasztásának vizsgálata

A döntés elvi tartalma: A helyi önkormányzat számára a költségvetés megalkotása mind az Alaptörvényből, mind az az Áht.-ból mind a Hatásköri törvényből eredő törvényi kötelezettség.

Az ügy száma: Köm.5016/2017/4.

[Magyar Közlöny 2017/168. szám](#)

Az indítvány lényege: [1] A Kormányhivatal információkérésben megkereste az adott megye területén lévő valamennyi önkormányzat jegyzőjét, az önkormányzatok költségvetési rendeletének elfogadásával kapcsolatos kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan. A megyében egy település képviselő-testülete nem fogadott el költségvetési rendeletet. A kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva törvényességi felhívásában megállapította a törvényen alapuló jogalkotási feladat elmulasztását és a jogkövetkezmények megjelölése, valamint határidő tűzése mellett törvényességi felhívással fordult az érintett önkormányzathoz, hogy alkossa meg a 2017. évi költségvetéséről szóló rendeletét. Ezen határidő eredménytelenül telt el.

Részlet az indoklásból: [4] Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése „a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között” hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat rendeletalkotásra, az f) pontja értelmében „meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik”.

[7] A Hatásköri tv. 138. § (1) bekezdés b) pontja, értelmében: „[a] képviselő-testület gazdálkodási feladata és hatásköre: megalkotja a helyi önkormányzat költségvetéséről szóló rendeletet, illetve az ahhoz kapcsolódó egyéb rendeleteket.”

A költségvetés – gazdálkodási terv – kialakítása és elfogadása rendeletalkotási kötelezettség a települési önkormányzat számára. E kötelezettség abból is következik, hogy az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 3. § (3) bekezdése értelmében az államháztartás önkormányzati alrendszerének egyik eleme a helyi önkormányzat, amely ekként központi költségvetési források felhasználója. Az Áht. értelmében a helyi önkormányzat bevételeit és kiadásait a helyi önkormányzat költségvetése tartalmazza.

[9] A Kúria megállapította, hogy az önkormányzat törvényből eredő jogalkotási feladatát elmulasztotta, amikor nem alkotta meg a 2017. évi költségvetését.

[10] A Bszi. 59. § szerint „ha az önkormányzati tanács megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.” A Bszi. alapján a jogkövetkezmény tehát kettős: részben meg kell állapítani a mulasztás tényét, részben pedig határidő tűzésével arra kell kötelezni a helyi önkormányzatot, hogy pótolja mulasztását és alkossa meg a rendeletét. A Kúria felhívta az önkormányzatot, hogy a törvényen alapuló rendeletalkotási kötelezettségének 2017. december 1-ig tegyen eleget.

Alkalmazott jogszabályok: Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pont, 32. cikk (2) bekezdés,

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 6/C. § (1) bekezdés 24. § (4) bekezdés, 25. § (1) bekezdés,

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (1) bekezdés b) pont

Az ügy tárgya: telekadó mértéke

A döntés elvi tartalma: Nem sérti a telekadó mértékére vonatkozó törvényi szabályokat az az adó mérték, amely az adómaximum alatt úgy került meghatározásra, hogy kellően differenciál a rendelet hatálya alá tartozó adóalanyok és a telkek sajátosságait is figyelembe véve.

Az ügy száma: [Köf.5021/2017/4.](#)

Az indítvány lényege: A felperes tulajdonában álló ingatlanból "kivett sportpálya" megnevezésű földrészlet adóköteles, adómentesség akkor kérhető rá, ha annak területe tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll.

Részlet az indoklásból: [17] Az alapügyben vitatott adófizetési kötelezettség megállapítása idején hatályos a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv). 6. § c) pontja három kritériumot rendel az adó mérték meghatározásához: az önkormányzat az adó mértékben a helyi sajátosságokat, az adóalanyok teherbíró képességét és az önkormányzat gazdálkodási követelményeit érvényesítheti. E törvényi szabályozás a Kúria ítélezési gyakorlata értelmében (amint ezt többek között a Köf.5013/2017/4. számú határozat rögzíti) implicit módon magában foglalja a differenciális kötelezettséget az adó mérték meghatározása során.

[21] Az önkormányzati telekadóztatási gyakorlatra vonatkozó kúriai ítélezési gyakorlat azt is egyértelművé teszi, hogy az adó mérték meghatározásának differenciáltsága és arányossága szorosan összefüggő kérdések. A helyi önkormányzatoknak a telekadó-mérték meghatározása során tekintettel kell lenniük a telkek – közművesítettségében, közúton történő megközelíthetőségében rejlő – értékére is. Az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző eltérő forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is. Továbbá megjelent az a szempont is, hogy adott

kategórián belül ne legyen olyan nagy eltérés, ami jogszerűen nem indokolható.

[25] Konfiskáló jellegű az az adó, amely mértékénél fogva és az adó tárgyát képező vagyontömeghez képest súlyosan aránytalan. Az az adómérték, amely évente a vagyon értékének közel 60–70 %-át teszi ki, súlyosan aránytalannak minősül, mivel belátható időn belül felemésztí az adótárgyat.

[29] Mindezek alapján az önkormányzati rendelet vitatott rendelkezése nem ellentétes a Htv. 6. § c) pontjában foglalt előírásokkal, mivel a telekadó mértékének meghatározásakor figyelembe vették a helyi sajátosságokat és az adózóknak a telektulajdonhoz kötődő ésszerű teherviselő képességét. A Kúria álláspontja szerint az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt arányosság követelménye sem sérült.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pont

Az ügy tárgya: zárszámadási rendelet megalkotása

A döntés elvi tartalma: Ha a helyi önkormányzat a rendeletalkotási vagy határozathozatali kötelezettségének a bíróság által a mulasztást megállapító döntésben meghatározott időpontig nem tesz eleget, a bíróság a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezésére elrendeli, hogy a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet vagy önkormányzati határozatot a helyi önkormányzat nevében a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője alkossa meg.

Az ügy száma: [Köm.5017/2017/6.](#)

Az indítvány lényege: [1] A kormányhivatal indítványt nyújtott be a Kúria Önkormányzati Tanácsához, amelyben kezdeményezte törvényen alapuló jogalkotói kötelezettség elmulasztását, az érintett önkormányzat nem tett eleget a 2015. évi zárszámadás elfogadásával kapcsolatos jogalkotási kötelezettségének. Az indítvány benyújtását követően – 2016. szeptember 6-án megtartott képviselő-testületi ülésen – az önkormányzat elfogadta a rendeletét

[2] A fentieket követően az indítványozó az önkormányzati rendelet (Ör.) törvényességi felülvizsgálatára (újabb) indítványt nyújtott be. Előadta, hogy az Ör. megalkotására törvénysértő módon került sor: Az önkormányzat rendkívüli képviselő-testületi ülését eredetileg 2016. szeptember 5-én 7.00 órára hívták össze. A meghívóban napirendként szerepelt a 2015. évi zárszámadás elfogadása. A 2016. szeptember 5-ére összehívott képviselő-testületi ülés azonban határozatképtelen volt, ezért a napirendről sem tudott szavazni. A következő rendkívüli ülés 2016. szeptember 6-án 17.30 órai kezdettel került összehívásra. Ezen képviselő-testületi ülésen elfogadták az Ör.-t.

Részlet az indoklásból: [11] Az önkormányzatok szabályozási autonómiája nem terjed addig, hogy a zárszámadási rendelet megalkotására vonatkozó törvényi kötelezettségét mellőzze. Az önkormányzat a törvény által kötelezően meghatározott feladat- és hatáskörében köteles eljárni, s ez vonatkozik a jogalkotási kötelezettségére is.

[12] A Hatásköri törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja szerint a zárszámadási rendelet keretében kell elfogadni a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását. Mindez az önkormányzati működés transzparenciája szempontjából elengedhetetlen, a mellett, hogy a normatív költségvetési hozzájárulások felhasználása nélkül a település üzemeltetése veszélybe kerüljön. Tehát mind a költségvetési, mind a zárszámadási rendelet megalkotása az önkormányzati működés – és így a lakosság közszolgáltatásokhoz való hozzáférése, ellátása – szempontjából alapvető jogalkotási kötelezettsége a helyi képviselő-testületeknek.

[17] A meg nem alkotott zárszámadási rendelettel összefüggésben pedig a Kúria arra utal, hogy az Alaptörvény 32. cikk (5) bekezdése szerint „[a] fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezheti a bíróságnál a helyi önkormányzat törvényen alapuló rendeletalkotási vagy

határozathozatali kötelezettsége elmulasztásának megállapítását.

Ha a helyi önkormányzat a rendeletalkotási vagy határozathozatali kötelezettségének a bíróság által a mulasztást megállapító döntésben meghatározott időpontig nem tesz eleget, a bíróság a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezésére elrendeli, hogy a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet vagy önkormányzati határozatot a helyi önkormányzat nevében a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője alkossa meg.”

[18] A fentiek alapján megállapítható, hogy az Alaptörvénnyel való összhang helyreállítása érdekében a kormányhivatal többféle kezdeményezési jogosultsággal rendelkezik.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 91. § (1) bekezdés

Az ügy tárgya: közterület használatáról szóló önkormányzati rendelet törvényességi vizsgálata

A döntés elvi tartalma: Önkormányzati rendelet bevezető rendelkezését a jogalkotásról szóló törvény szerint nem lehet módosítani. Módosítás helyett helyesbítés vagy kijavítás címén a rendelkezés érdemének megváltoztatására nincs törvényes lehetőség.

Az ügy száma: [Köf.5025/2017/5.](#)

Az indítvány lényege: [1] A Képviselő-testület határozatával közterület használati engedélyt adott a felperes részére egy közterületre, hogy azon a felperes a tulajdonát képező 15 m2 alapterületű pavilont használja.

[2] A határozat meghozatalakor a felperes látta el a településen a polgármesteri tisztséget, erre tekintettel az önkormányzat átruházott hatáskörben gyakorolta a közterület használati engedély kiadásának a hatáskörét. A felperes a fent jelölt közterületen zöldséges üzletet üzemeltet.

[3] Az önkormányzat a 2017. február 28. napján kelt 43/2017. (02.28.) Kt. határozatával a korábban kiadott közterület használati engedélyt visszavonta és 2017. május 1. napjával a közterület használatot megszüntette, valamint kötelezte a felperest, hogy a közterületen a saját költségén az eredeti állapotot állítsa vissza. A közterület használat közérdekből (kerékpárút, játszótér, parkolóhely, gázvezeték és szennyvízcsatorna építése) bármikor megszüntethető. Ennek alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy pályázati forrásból a felperes által használt közterületen ajándékuzetet és annak közelében parkolót kíván létesíteni.

Részlet az indoklásból: [24] A Kúria úgy véli, hogy ha az önkormányzati rendelet valamely részével összefüggésben a jogszabály érvényességét illetően támadnak kétségek, a rendelet egészével kapcsolatban az érvényesség kérdése vizsgálható. Másfelől, az indítványhoz való kapcsolat annyiban megáll, hogy az indítványozó bíróság az önkormányzati rendelet (Ör.) egésze jogszabályellenessége megállapítására irányult.

[26] A 2017. február 28-tól hatályos változatban a 3. § módosult ekkor, aminek tényét az 1. lábjegyzet tartalmazza. A fájlhoz az Njt.-ben kapcsolt „Csatolmányok, Megnevezés” alatt szereplő melléklet tartalmazza a módosító rendelet szövegét. A bevezető rész szövegjavítását lábjegyzet nem jelöli.

[27] Az Ör. 8. § (bekezdések jelölése nélküli) első fordulátában ugyanakkor az 1. sz. mellékletre szerepel utalás, ami a közterület használatáért fizetendő díj tételeit határozza meg. Ez a szöveges melléklet a kérdéses, egyébként 2017. február 18-án egységes szerkezetbe foglalt változatban nem szerepel. A fájl melléklet ugyanis az előbbieket az Ör.-nek nem tartalmi kellékét, hanem módosítás-eljárási alapját tartalmazza.

[28] A melléklet mint szöveges tartalmi kellék hiánya azért is szembetűnő, mert enélkül a szabályozás – különösen „A közterület használati díj” elnevezésű fejezetében – értelmezhetetlen.

[29] Nehezen értelmezhető, hogy miért is kell módosításhoz szerepeltetni az alaprendelet bevezető részét, mégpedig a módosító rendelet saját bevezető részeként. Összességében megállapítható, hogy az Ör. melléklet-kezelése sérti a Jszer. XIV. fejezetét (A jogszabály módosító rendelkezései) és Negyedik részét (A jogszabály melléklete).

Alkalmazott jogszabályok: Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 54. § (5) bekezdés;

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (4) bekezdés, 8. § (2) bekezdés;

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009.(XII. 14.) IRM rendelet 100–117. és 126–133. §

Az ügy tárgya: települési adóról szóló önkormányzati rendelet törvényességi vizsgálata

A döntés elvi tartalma: A törvény által tiltott, önkényes különbségtételt valósít meg, ha az adójogi szabályozás a jogalanyok között teherviselő képességük ellenében határozza meg kötelezettségeik mértékét, igazolható legitim cél nélkül.

Az ügy száma: [Köf.5028/2017/4.](#)

Az indítvány lényege: [4] A kormányhivatal szerint törvényt sértő, hogy a szóban forgó önkormányzati rendelet (Ör.) nem különböztet az adóalanyok között a törvényi tartalomnak megfelelően. Túllépi a törvényi kereteket az a települési adóra vonatkozó rendelkezés, amely szerint az adó alanya általánosságban a természetes személy.

[6] Továbbá a kormányhivatal vitatja az életvitelszerű tartózkodást, mint kritériumot az adóalanyok körének meghatározására. Az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján az életvitelszerű tartózkodás alatt – az ellenkező bizonyításig – az önkormányzat illetékességi területén lakcímet létesítő személy lakcímen tartózkodását kell érteni, függetlenül attól, hogy más település közigazgatási területén lakó, vagy tartózkodási helyet létesít. Az életvitelszerű tartózkodás fogalmának a meghatározása nem egyértelmű az önkormányzati rendeletben, pedig ez fontos lenne több szempontból is.

[9] Az önkormányzat illetékességi területén bevezetett települési adó, illetve az adórendeletben foglalt előírások célja a kormányhivatal szerint nem lehet a káros következmények, negatív hatások csökkentése, az illegális munkavállalás visszaszorítása, nem szolgálhat a településen élő és pontosan meghatározható csoport (vendégmunkások) letelepedésének, életvitelszerű tartózkodásának megakadályozására.

Részlet az indoklásból: [30] A Kúria osztja az indítványozó kormányhivatal álláspontját, hogy az önkormányzati rendeletben meghatározott az adóalanyi kör rendkívül célzott. Egy vagyonnal és vagyoni joggal nem rendelkező, azt hozzátartozói kapcsolat révén sem élvező, de a településen lakó, lényeges körülményeivel leírható, társadalmi (közösségi) csoportról van szó az Ör. meghatározása által.

[34] A jelen ügyben megállapítható, hogy az adóalanyi kör ingatlanhasználati viszonyainak meghatározott vagyoni értékű joghoz nem kötött volta, valamint munkavégzési viszonyainak nem munkajogviszonyon alapuló minősége okán került meghatározásra. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alapjogoknak nem minősülő jogokra vonatkozó megkülönböztetés jogviszonyokban elfogadható, ha legitim cél érdekében, ésszerű indok alapján történik az egymással egyébként összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok közötti különbségtétel (35/1994. (VI. 24.) AB határozat; 14/2014. (V. 13.) AB határozat).

[36] Jelen esetben azonban az Ör.-ből egyértelműen következik, hogy az adó célja elsődlegesen közrendészeti célú.

[37] A Kúria véleménye szerint közteherviselésre irányuló jogi szabályozásnak közrendészeti és közbiztonsági célra történő felhasználása – az Ör.-ben meghatározott módon – nem lehet legitim cél, ezért nem lehet jogalanyok közötti jogszerű megkülönböztetés indoka. Az az alap továbbá, ami szerint a településen való lakás tekintetében különbséget lehet tenni jogalanyok között kötelezettségeik mértékét illetően tekintet nélkül teherviselő képességükre, sőt éppenséggel annak ellenében, önkényesnek minősíthető.

[41] Mindezen indokok alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör.-t a Bszi. 55. § (2) bekezdés a) pontja alapján kihirdetésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, mivel az Ör. sérti az Alaptörvény XXVII. cikkét, az Etv.1., 7. és 9. §-át, valamint a Htv. 1/A. § (5) bekezdését.

Alkalmazott jogszabályok: Alaptörvény XXVII. cikk;

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A § (5) bekezdés;

A szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát, ellentétesek az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 4. § b) pont, 7. § (1) bekezdés, a 8. §, 9. §.

Az ügy tárgya: közterület használata

A döntés elvi tartalma: A politikai rendezvények lebonyolításához szükséges közterület-használati hozzájárulás önkormányzati rendeletben való norma szintű szabályozására sem a Gyt., sem más törvény nem ad lehetőséget.

Az ügy száma: [Köf.5030/2017/3.](#)

Az indítvány lényege: [1] A Kormányhivatal (indítványozó) vizsgálta, hogy a település közterületeinek használatáról, a közterületek és a vásárok rendjéről szóló önkormányzati rendelete (Ör.) megfelel-e a jogszabályoknak. A vizsgálat eredménye alapján törvényességi felhívással élt, mivel álláspontja szerint azok magasabb szintű törvényi szabályba ütköznek.

[2] Az képviselő-testület a törvényességi felhívásban foglaltakat képviselő-testületi ülésén megtárgyalta, a tárgyalás eredményeként az Ör. módosítására vonatkozó jegyzői előterjesztést nem támogatta, a vitatott szövegrészt nem módosította.

[3] Az indítványozó megállapította, hogy a politikai rendezvények lebonyolításához közterület-használati hozzájárulás meglétét és az ezzel kapcsolatos díjfizetési kötelezettséget előíró önkormányzati szabályozásra – figyelemmel az Alkotmánybíróság 4/2007.(II.13.) AB határozatára is – rendeletalkotási jogosultság hiányában jogszerűen nincs lehetőség.

Részlet az indoklásból: [18] A politikai rendezvények feltételeinek szabályozására a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gyt). már felhívott rendelkezései, sem más jogszabály nem ad jogszabályi felhatalmazást a helyi önkormányzatnak önkormányzati rendeletalkotásra a gyülekezés további feltételhez kötését illetően. A gyülekezés, mint alapvető jog a Gyt. által szabályozott tárgykör, így nem tekinthető olyan helyi társadalmi viszonyoknak, mely eredeti rendeletalkotási jogkörben rendeletalkotási jogosultságot biztosítana a helyi önkormányzatnak, továbbá a Gyt. felhatalmazást sem ad az általa meghatározott feltételrendszer kiegészítésére helyi szabályozás keretében.

[19] A Kúria egyetért azzal, hogy az önkormányzatok sem eredeti, sem származtatott jogkörben nem alkothatnak rendeleti szintű szabályokat e tevékenység gyakorlásával kapcsolatban, mert a jogalkotó nem ismer olyan helyi sajátosságokat, amelyek megteremtenék a helyi önkormányzatok jogalkotási jogkörét. [20] Az Ör. hivatkozott rendelkezésében foglaltak szerint politikai rendezvény közterület-használati hozzájárulás nélkül nem lenne megtertartható, ezért a vizsgált önkormányzati rendelkezés a gyülekezés jog, mint alapjog gyakorlását is korlátozza. Ezáltal az önkormányzati rendelkezés, amely a gyülekezéshez való politikai alapjog gyakorlása során e jogukkal élők közterület használatát

engedélyhez és díjfizetéshez köti, ellentétbe kerül a Gyt.-vel.

[21] A Kúria megállapította, hogy az Ör. indítványban megjelölt rendelkezései az adott tárgykört érintően rendeletalkotási jog hiányában törvénysértő szabályozásnak minősülnek.

Alkalmazott jogszabályok: Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdés

Gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (1) bekezdés; 6. §; 7. §

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Társminisztériumok tájékoztatói és közleményei

Idősbarát Önkormányzat Díj 2017

Az ENSZ 1991-ben elfogadott, idős emberekkel kapcsolatos alapelveinek középpontjában áll, hogy a tagországoknak az idősök vonatkozásában olyan időspolitika kialakítását kell ösztönözniük, amely az egész élet során biztosítja az idősök számára a függetlenséget, a társadalmi részvételt, a gondoskodást, az önmegvalósítást és a méltóságot. Fontos szempont a nemzedékek közötti szolidaritás, a helyi közösségek együttműködésének erősítése.

Az Idősbarát Önkormányzat Díj alapítói azt a célt tűzték ki, hogy a díj járuljon hozzá a helyi szintű aktív önkormányzati időspolitika megerősítéséhez, ismerje el az önkormányzatok idősökért vállalt cselekvő felelősségét, és a mindezek szellemében végzett önkormányzati idősügyi tevékenységek konkrét eredményeit. A díj adományozásával az emberi erőforrások minisztere és a belügyminiszter szándéka elismerni az eddigi eredményeket, és felhívni a figyelmet arra, hogy helyi szinten az önkormányzatok tehetnek legtöbbet az információáramlás és a párbeszéd kialakítása révén az időspolitika érvényesüléséért, az elért eredmények megismertetésével azok elismeréséért és a közösségek fejlődéséért.

A díjat pályázat útján azok a helyi önkormányzatok nyerhetik el, amelyek megvalósítják az Idősbarát Önkormányzat Díj alapításáról és adományozásáról szóló 58/2004. (VI. 18.) ESZCSM-BM együttes rendeletben meghatározott követelményeket. A díjjal járó egymillió forintos pénzjutalmat az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Belügyminisztérium közösen biztosítja a nyertes önkormányzatoknak.

Az Idősbarát Önkormányzat Díjra Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és Dr. Pintér Sándor belügyminiszter 2017 márciusában pályázatot írt ki. Idősbarát Önkormányzat Díjra azok az önkormányzatok pályázhattak, amelyek a törvényben előírt kötelező feladataikon túl többet tettek, tesznek az idősökért. 2004–2016 között 82 település nyert díjat. A 2017-ben kiírt pályázatra minden eddiginél több, 95 pályamunka érkezett. A díjra pályázók magas számára tekintettel nem 6, hanem 12 önkormányzat részesült Idősbarát Önkormányzat Díjban.

2017-ben az emberi erőforrások minisztere és a belügyminiszter az alábbi önkormányzatoknak ítélte oda az Idősbarát Önkormányzat Díjat:

- Budakeszi Város Önkormányzata
- Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzata
- Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata
- Budapest Főváros XXI. Kerület Csepel Önkormányzata
- Csurgó Város Önkormányzata
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata

- Kállósemjén Nagyközség Önkormányzata
- Kisújszállás Város Önkormányzata
- Lengyeltóti Városi Önkormányzat
- Makó Város Önkormányzata
- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata

Az Idősbarát Önkormányzat Díjat az Idősek Világnapja alkalmából 2017. október 16-án adták át a nyerteseknek. Az idősök köszöntésére és a díjak átadására több száz idős ember jelenlétében gálaműsorral egybekötött ünnepség keretében került sor.

Készítette: Emberi Erőforrások Minisztériuma, Időügyi és Nyugdíjbiztosítási Főosztály

KSH Népeségtudományi Kutatóintézet – Kohorsz '18 – Magyar Születési Kohorszvizsgálat Projektbemutató

A KSH Népeségtudományi Kutatóintézet által indított Kohorsz '18 – Magyar Születési Kohorszvizsgálat longitudinális kutatás a 2018-ban született gyermekek körében. A kiemelt

projekt az EFOP 1.9.4. – VEKOP-16 EMMI felhívás (A szociális ágazat módszertani és informatikai megújítása) keretében valósul meg. A kutatás indítását több éves előkészítő munka előzte meg. A kutatás elindítását az EMMI összes államtitkársága és a Miniszterelnökség is támogatja. A kutatás célja az, hogy átfogó képet adjon a gyermekek magyarországi felnövekedéséről és az azt befolyásoló tényezőkről.

A Magyar Születési Kohorszvizsgálat a 2018-ban születettek életkori csoportját, kohorszát követi nyomon. A vizsgálat elvi alapsokaságát a 2018. április 1. és 2019. március 31. közötti egy éves időszakban Magyarországon született újszülöttek és családjaik adják. A kutatás alapja országosan reprezentatív minta. Az alapsokaság nagysága kb. 90.000 fő, a tervezett induló mintaelemszám 12.000 fő, ami 11,1 százalékos kiválasztási arányt jelent.

A kutatási program különlegessége, hogy az adatgyűjtés már magzati korban kezdetét veszi. A magzati és fél éves korban tervezett adatfelvételt a körzeti védőnők végzik. Ennélfogva a minta alapegységeit a védőnői körzetek alkotják. A kutatás a fenti alapsokaságon a mintába került közel 650 védőnői körzet teljes körű lekérdezésén alapul.

Az adatfelvétel 2018 január 1-jétől, a 28-32. terhességi hét közötti időszakot töltő várandósok felmérésével veszi kezdetét, amelyet három további kérdés követ, a gyermek fél- (2018-19), egy- (2019-20) és három- (2021-22) éves korában. E kutatási cikluson belül tervezzük továbbá egy életeseleményhez (anya munkába állásához) kötött kiegészítő vizsgálat lefolytatását is.

Az adatgyűjtés alapját az anyával felvett kutatási kérdőívek adják. Ezt egészítik ki már a kezdetektől önkitöltős kérdőívelemek, valamint a kutatási adatbázisba utólagosan kapcsolt adminisztratív adatállományok. A megkérdezettek körét az egyéves adatfelvételtől az anya mellett az apával is bővítjük.

A kutatás fókuszában három fő terület áll:

- Demográfiai jellemzők
- Egészség és fejlődés
- Társadalmi háttérjellemzők

A vizsgálat egyfelől a gyermekfejlődés különböző aspektusait kívánja megragadni: fizikai, kognitív és érzelmi fejlődés, egészség, jóllét, teljesítmény és mobilitás. Másfelől a vizsgálat tárgyát képezik a felnövekedést egymással kölcsönhatásban meghatározó tényezők, ezek azonosítása és hatásmechanizmusának feltárása. Multidiszciplináris szemléletünk alapján ilyen változóknak tekintjük a családi és társas környezeti tényezőket, a társadalmi/származási különbségeket, az egészségi állapotot, a pszichológiai jellegzetességeket, valamint a gyermeket nevelő családok intézményi ellátottságát, foglalkoztatási helyzetét, életmódját, várakozásait és terveit.

A vizsgálat a speciális célcsoportnak, a felmért változók sokféleségének és mintaelemszámának köszönhetően számos kutatási kérdésre adhat választ. Ezek közül a teljesség igénye nélkül néhány:

- Milyenek a gyermekvállalás és gyermeknevelés körülményei az egyes demográfiai csoportokban?
- Milyen hatást gyakorolnak egyes perinatális demográfiai, szociológiai, egészségügyi és pszichológiai változók a gyermekek egészségi állapotára és fejlődésére?
- Hogyan azonosíthatók a származási egyenlőtlenségek és ezek hogyan kapcsolódnak össze a gyermekfejlődés során?
- Mennyire eredményesek a várandósság és korai gyermeknevelés időszakát érintő közpolitikai intézkedések?
- Milyen egyenlőtlenségek azonosíthatók az egészségügyi és szociális ellátórendszer igénybe vételében?

A kutatás haladásáról és az eredményekről folyamatosan hírt adunk a kutatás honlapján www.kohorsz2018.hu, és más csatornákon is.

Forrás: Emberi Erőforrások Minisztériuma, Szociális Ügyekért és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság

Átadták az idei év Pro Architectura díjait

A magyar építészeti kultúra népszerűsítésében és a minőségi épített környezet létrehozásában elért kiemelkedő eredményükért tízen vehettek át Pro Architectura díjat Lázár János Miniszterelnökséget vezető minisztertől október 31-én, az Országházban.

Idén is kiemelkedő alkotásokat és egyéni teljesítményeket díjaztak a Pro Architectura díj elnyerésére kiírt pályázaton. A tavalyival megegyező módon öt kategória került meghirdetésre. Ez alapján az elismerés valamely jeles építészeti, városépítészeti, tájépítészeti, belsőépítészeti alkotás létrehozásában kifejtett építészeti-tervezői tevékenységért, az építészeti közéletben és oktatásban, az építészeti tervezés és tervpályázatok területén elért kiváló eredményekért, továbbá a kiemelkedő építészeti alkotás megvalósításában közreműködő építetők, kivitelezők körében volt adományozható.

A Pro Architectura díj célja, hogy kiemelve és elismerje azokat, akik a magyar építészeti kultúra népszerűsítéséért, a minőségi épített környezet létrehozásáért, az építészeti értékek megóvásáért és a Nemzeti építészetpolitika céljai érdekében, illetve az építészeti szemléletformálásért fejtik ki tevékenységüket. A Miniszterelnökség által az Építészeti alkotás, az Építészeti közélet és oktatás, a Terv és tervpályázat, az Építettő és a Kivitelező témakörökben meghirdetett díjra beérkezett pályázatok nagy száma idén is bizonyította, hogy a szakma és azon belül az értékes alkotások, illetve az elkötelezett egyéni teljesítmény ilyen magas szintű elismerésére igény van. A pályaművek sokszínűsége pedig igazolta, hogy jó irány az építészetben belül többféle kategóriával külön díjazni a tervezés és kivitelezés folyamatán belül a különféle értékeket vagy szerepköröket, illetve az esetleg kevésbé könnyen besorolható egyéni teljesítményeket vagy hozzáállást. Ezzel kapcsolatban az adományozó Miniszterelnökség a Nemzeti építészetpolitikában lefektetett alapelveknek megfelelően tavaly döntött a kategóriák kibővítéséről.

Az idei tíz Pro Architectura díjazott október 31-én, kedden egy parlamenti ünnepség keretében vehette át az elismerést Lázár János Miniszterelnökséget vezető minisztertől, melyhez egymillió forint értékű pénzjutalom és az adományozást elismerő oklevél is járt. Lázár János köszöntőjében kiemelte az épített értékek megőrzésének, újak teremtésének és a minőség hirdetésének jelentőségét. Mint mondta, gyorsan változó világunkban különösen fontos az ezen a területen elért teljesítmények elismerése.

A jeles építészeti, városépítészeti, tájépítészeti, belsőépítészeti alkotás létrehozásában kifejtett építészeti-tervezői tevékenység kategóriájában hat pályázó is Pro Architectura díjban részesült:

- a 4 plusz Építész Stúdió Korlátolt Felelősségű Társaság az Újpest főterén álló Egek Királynéja Főplébánia épületének megújításáért, revitalizációjáért;
- Csontos Györgyi DLA egy hajdanvolt ózdi gyárépület kulturális értékek megőrzése mellett történő újrahasznosításáért, korszerű építmény-együttessé áttervezéséért;
- Füzes András egy Tokaj belvárosában álló régi fogadó megmaradt részéből az eredeti épületet megjelenésében is visszahozó főutcai kávézó kialakításáért;
- a GELESZ és LENZSÉR Építészeti, Mérnöki és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Budapest belvárosában felépült, eredetileg nyomda-, később lakóépület funkciójú védett épületből a mai Eiffel Palace épületének korábbi értékeit és a mai igényeket optimálisan ötvöző megalkotásáért;
- a Prof. Dr. habil Kistelegdi István DLA, Ph.D által vezetett tervezőiroda a Komló területén lévő gyárépületet egyedülálló tervezési módszerrel fejlesztő építészeti projekt megvalósításáért;
- Salamin Miklós a Szerencsi Cukorgyár régi raktárépületének érzékeny, azt eredeti állapotában helyreállító, értékeket megőrző újrahasznosítási koncepciójáért.

Az építészeti közéletben és építészeti oktatásban elért kiváló eredményeiért díjban részesült:

- Lőrinczné Balogh Krisztina, aki építésztervezőként és településtervezőként, főépítészként, kiadványok szerkesztőjeként, események szervezőjeként egyaránt hozzájárult Kaposvár fejlesztéséhez, értékeinek megőrzéséhez, egyben építészeti örökségünk társadalmi megszerettetéséhez;
- az Építészfórum Kiadói Korlátolt Felelősségű Társaság, amely hiánypótló módon létrehozta az Építészfórumot, az építészet online felületét, egy naponta frissülő, digitális kortárs építészeti archívumot, mellyel a szakmán belül és kívül is egységet és hidakat teremt, a hazai építészeti értékek eredményeinek népszerűsítéséhez is hozzájárulva.

Az Építető kategóriában a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság lett a nyertes pályázó egyes vasútfejlesztési projektek keretén belül megvalósuló, magas minőségű építészeti fejlesztési tevékenységéért, egyben komoly kulturális értéket teremtő hasznosítási koncepcióért és kivitelezéséért.

Kiemelkedő építészeti alkotások megvalósításában közreműködő kivitelezőként pedig Rostás Árpád asztalosmester kapott miniszteri elismerést, aki jelentős szaktudást felhalmozva kiemelkedő restaurátor-műbútorasztalos munkái mellett hátrányos helyzetű gyermekek mesterségre tanításával és táboroztatásával a társadalom számára is hasznos munkát végez.

A részletes információk, valamint a laudációk teljes szövege megtalálhatóak a www.proarchitectura.hu weboldalon.

Forrás: www.kormany.hu/hu (Miniszterelnökség)

Családszervezetek Jótékonysági Adventi Vására

A Fiatal Családosok Klubja és az Emberi Erőforrások Minisztériumának Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkársága számos civil szervezettel együttműködésben, a tavalyihoz hasonlóan idén is megrendezi a Családszervezetek Jótékonysági Adventi Vásárát.

A vásár időpontja: 2017. december 3., vasárnap 10.00-18.00 óra
Helyszíne: Budapest, Millenáris „D” épület

A családi programokkal, kísérőrendezvényekkel és neves fellépőkkel gazdagított jótékonysági esemény keretében családszervezetek, cégek képviselői, közéleti szereplők árusítják saját készítésű, karácsonyi hangulatot idéző termékeiket. Az adományozás során befolyt összeggel idén **a Melletted a helyem Egyesület kerül támogatásra**, akik speciális eszközöket vásárolnak és adnak át a hazai koraszülött osztályok részére. Ezek nagy részében még nem állnak rendelkezésre a kifejezetten kórházi célokra gyártott Ardo-Carum gép, mely hatékonyan segíti a koraszülöttek anyatejes táplálását. Az adventi vásáron összegyűlt összegből ezen gépek beszerzése történne meg.

Az esemény fővédnöke Herczegh Anita, Áder János köztársasági elnök felesége, aki a tavalyi évhez hasonlóan idén is kiemelt szerepet vállal a kezdeményezés sikerességében. Tavaly másfél millió forint került összegyűjtésre, melyből a Tűzoltó utcai Gyermekklinika felújította leukémiás és daganatos betegei részére fenntartott családi szobáját, biztosítva ezzel, hogy a távolról érkező szülők, hozzátartozók beteg gyermekeik mellett lehessenek a nehéz időszakokban is.

**Adventi
JÁTEKONYSÁGI
Vásár**

MILLENÁRIS
D ÉPÜLET

2017. DECEMBER 3.
VASÁRNAP
10-18 ÓRA

jatekonysagivasar.hu

EGÉSZ NAPOS
CSALÁDI
PROGRAMOK

FICSAK
FIATAL CSALÁDOSOK
KLUBJÁNAK EGYESÜLETE

MILLENÁRIS
PARK

FŐVÉDNÖK:
HERCZEGH ANITA,
a köztársasági
elnök felesége

Jelentések, tájékoztatók

Több mint kétezer önkormányzat nyert a tüzelőanyag-pályázaton

A Belügyminisztérium által meghirdetett szociálistüzelőanyag-pályázaton 2255 önkormányzat nyert, nekik február 15-éig kell kiszállítaniuk a tüzelőanyagot – mondta a tárca önkormányzati államtitkára október 4-én, a budapesti sajtótájékoztatóján. Pogácsás Tibor felidézte: a helyi önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag-vásárlásához a költségvetés idén is hárommilliárd forint támogatást biztosított, azonban a minisztériumi, fejezetben belüli átcsoportosítás eredményeként összesen négy milliárd forint állt rendelkezésre a programra.

A támogatásra ötezer lakosnál kisebb települések pályázhattak. Az elbírálásnál előnyben részesítették azokat, amelyek 25 köbméternél kevesebbet igényeltek, az ennél nagyobb igényeknél a lakosságszámot és a költségvetési lehetőségeket figyelembe véve arányosítottak, de minden pályázó kapott pénzt. A hátrányos helyzetű térségekben lévő önkormányzatoknak nem kell önrészt fizetniük, a többinek pedig köbméterenként ezer forint plusz áfa önrészt kell biztosítani. Az idei pályázaton a Belügyminisztérium által készített összefoglaló szerint idén valamivel kevesebb pályázat érkezett, mint tavaly, összesen 2255 önkormányzat pályázott, az igényelt támogatás pedig 6,1 milliárd forint volt.

Keménylombos tűzifa vásárlására 2023 önkormányzat nyert el támogatást 3,5 milliárd forint értékben, lágylombos tűzifa vásárlására pedig 32 önkormányzat 76,9 millió forintot. A nyertes önkormányzatoknak a tűzifát a kormányhivatalok erdészeti igazgatóságai által nyilvántartott erdőgazdálkodóktól kell megvásárolniuk. Barnakőszén vásárlására 200 önkormányzat nyert el 421,5 millió forintot. Ezzel azokon a területeken lehetett pályázni, ahol problémás a tűzifa beszerzése, viszont kis távolságból beszerezhető a szén.

Az önkormányzatoknak saját rendeletben kell szabályozniuk, hogy a tüzelőanyagot milyen módon osztják szét. A tűzifát legkésőbb február 15-éig kell kiszállítani.

Pogácsás Tibor kiemelte: a támogatás érdemi segítséget jelent az önkormányzatoknak, hogy a téli időszakban a legrászorultabbaknak, legelesettebbeknek, a krízishelyzetben lévőknek téli tüzelőanyagot tudjanak biztosítani. Megjegyezte: a pályázatok elbírálásáról szóló döntés hamar megszületett, így még a tél beállta előtt lehetőségük van az önkormányzatoknak a tűzifa megvásárlására és kiszállítására.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI; Belügyminisztérium)

A Kormány jövőre is biztosítja az önkormányzati rendszer működéséhez szükséges forrásokat

A kormány jövőre is biztosítja az önkormányzati rendszer működéséhez szükséges forrásokat, ahol kiemelt hangsúlyt helyez a családok minden eddigénél nagyobb támogatására, valamint a helyi lakosság életszínvonalának további javítására. Az elmúlt években a hazai önkormányzati rendszert illetően a szabályozási környezet újragondolásával párhuzamosan a feladatellátási

kör és a finanszírozási eszközök átalakítása is végbe ment. Ez érdemben járult hozzá az önkormányzatok kiegyensúlyozott gazdálkodásának megteremtéséhez, ahol a központi kormányzat közel 1370 milliárd forintos adósságátvállalással is érdemi segítséget nyújtott.

A 2018-as költségvetés a munkából élők segítése mellett a családok megerősítéséről fog szólni. Az önkormányzati feladatellátás növekvő támogatásához kapcsolódóan például jövőre 5,4 milliárd forinttal, 2010-hez képest pedig 47,1 milliárd forinttal több forrást, összesen 79,3 milliárd forintot nyújt a gyermekétkeztetésre. Az intézményrendszerek fejlesztésére, a bölcsődei és iskolai nevelésre, valamint a kisebb gazdasági potenciállal bíró településeknek is jelentős többletforrások jutnak, tehát az önkormányzatok a következő évben hitelfelvétel nélkül, mintegy 3000 milliárd forintból gazdálkodhatnak, amihez a központi költségvetés több, mint 705,4 milliárd forint támogatást biztosít.

Forrás: www.kormany.hu

A jövő évi költségvetés nagyobb mozgásteret nyújt az önkormányzatoknak

Magyarország jövő évi költségvetése megnyugtatóan biztosítja, hogy az önkormányzatok emelkedő színvonalon tudják ellátni feladatukat - jelentette ki a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) kincstárért felelős helyettes államtitkára.

Berczik Ábel kiemelte: Magyarország idén júliusban elfogadott 2018-as költségvetése az előző években kialakult gyakorlathoz hasonlóan most is kiszámíthatóságot és tervezhetőséget biztosít a pénzügyi szféra számára. A helyhatóságok jövőre az idei évet több mint 10 százalékkal meghaladó, mintegy 705 milliárd forintos állami költségvetési támogatásra számíthatnak. Ezen belül, a kormány legfőbb irányelveit követve, legjobban a családok támogatására fordítható összeg nő - tette hozzá. 2010 óta 30 milliárdról mintegy 80 milliárd forintra emelkedett a gyermekétkeztetés támogatási összege. Ennek köszönhetően a bölcsődések és óvodások döntő többsége térítésmentesen étkezhet, és jövőre az iskolásoknak is a jelenleginél szélesebb köre részesülhet a támogatásból. Nagy ugrás történt a bölcsődék támogatásában, amely az idei 17 milliárdról jövőre 35 milliárd forintra emelkedik.

Forrás: www.kormany.hu

Kormányrendelet a Magyar Államkincstárról

A Kormány rendeletet alkotott a Magyar Államkincstár jogállásáról, szervezetéről és feladatairól, a november 2-án kiadott rendeletben már megjelentek a kincstár legújabb feladatai is, mint például a nyugdíjfolyósítás.

A friss kormányrendelet kimondja: a Magyar Államkincstár az államháztartásért felelős miniszter irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv. Vezetője az elnök, akit több helyettes is segít. A kincstár központi szerve a Magyar Államkincstár Központ országos illetékességgel. A kincstár szerve a nyugdíjfolyósító igazgatóság. Az elnök és a kincstár központi szervének más alkalmazottjai az igazgatóság és a területi szervek alkalmazottait közigazgatási hatósági eljárás során nem utasíthatja.

Az önkormányzatok területén kötelező jelleggel bevezetett informatikai megoldást, az ASP-t (Application Service Provider), amely megkönnyíti a települések gazdálkodási, helyi adó-, ingatlankataszteri rendszerének működtetését, a kincstár központi szervében önálló szervezeti egység működteti. A kincstár vezeti a központi költségvetés nyilvántartási rendszerét, előirányzati fedezetvizsgálatot és más ellenőrzési feladatokat is ellát. Közreműködik az államháztartás alrendszereinek finanszírozásában, ellátja a számlavezetési és pénzforgalom-lebonyolítási feladatokat; likviditáskezelést végez, illetve befektetési szolgáltatást nyújt az állam által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tekintetében.

A kincstár működteti a központosított illetményszámfejtés rendszerét, ellenőrzi az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő gazdálkodást, beszámolást és adatszolgáltatást. Ellátja az elektronikus adatszolgáltató rendszerrel kapcsolatos feladatokat. A kincstár működését a nyugellátásokkal, a fogyatékosági támogatással, a vakok személyi járadékával és a bányászati kereset-kiegészítéssel kapcsolatos feladatköreivel összefüggésben a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter; az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaival, a baleseti táppénzzel és az utazási költség térítéssel kapcsolatos feladatköreivel összefüggésben az egészségbiztosításért felelős miniszter; a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatköreivel összefüggésben az családpolitikáért felelős miniszter felügyeli.

A kincstár központi szerve a nyugdíjbiztosítási alappal kapcsolatos tervezési, gazdálkodási, beszámolási és adatszolgáltatási feladatok ellátásáról is gondoskodik; közreműködik az egészségbiztosítási alappal kapcsolatos tervezési, gazdálkodási, beszámolási és adatszolgáltatási feladatok ellátásában. A mezőgazdaság területén a kormány a kincstárt jelölte ki kifizető ügynökségként, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási, agrárkárnyújtási szervként és a mezőgazdasági menedzsment és monitoring információs rendszer nemzeti felhasználó nyilvántartó testület feladatainak ellátására. A megyei kormányhivatalok európai uniós és nemzeti mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokkal összefüggő feladatait, illetve a 2010. évi vonatkozó törvényben meghatározott irányítási hatásköröket is a kincstár gyakorolja.

A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló uniós intézkedések alapján a kifizető ügynökségi feladatok ellátásáért felelős vezetői munkakört betöltő kormánytisztviselő szakmai kérdésekben önállóan jár el, a kincstár elnöke a kifizető ügynökségi feladatok ellátásával összefüggésben nem utasíthatja.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Idősügyi Infokommunikációs Modellprogram kiterjesztése

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) 480 települést von be a program folytatásába, így novembertől országsszerte ötezer 65 év feletti, többségében egyedül élő szépkorú sajátíthatja el az infokommunikációs eszközök használatát.

Az Idősügyi Infokommunikációs Modellprogram sikerét követően a kormány idén februárban döntött annak kiterjesztéséről. Az NFM a „Segítő Kezek” Nonprofit Kft-vel közösen ötezer idős ember életminőségét javítja azzal, hogy digitális eszközökhöz juttatja őket. A program 2018. augusztus végéig 1,2 milliárd forint hazai forrásból valósult meg.

Solymár Károly Balázs, az NFM infokommunikációért felelős helyettes államtitkára elmondta: „Minden magyar ember nyertese lesz a digitalizációnak, ezért a legfiatalabbaktól a legidősebbekig mindenkire gondolnunk kell. A kormány döntése értelmében 480 hátrányos helyzetű településre terjesztjük ki a programot, melyben idén novembertől 5000 számítógépet, internet-szolgáltatást és az alapfokú digitális kompetenciák elsajátításához szükséges oktatást biztosítunk ingyenesen a résztvevő, otthonukat elhagyni képtelen idős emberek számára.”

Jeneiné Rubovszky Csilla, a programért felelős miniszteri biztos hangsúlyozta: „A három településen megvalósított modellprogramban résztvevő 45 idős ember tapasztalatai egyértelműen kedvezőek. A XXI. századi eszközök az életminőség javítása mellett két esetben is életet tudtak menteni. Az egészségromlás akadályozása, a biztonságérzet növelése és a magány enyhítése mellett hasznosan járulnak hozzá a gondozó családtagok munkahelymegőrzéséhez és a családon belüli kommunikáció erősítéséhez is.”

A kormány 2017. szeptember 26-án elfogadta a Digitalizáció az Aktív Idősekért Programot, amely 2018 végéig további 100 ezer, az otthonát elhagyni képes, aktív idős ember számára biztosít ingyenes oktatást az infokommunikációs eszközök használatára.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati lehetőségek

Megjelentek a Leader Helyi Akciócsoportok első vidékfejlesztési pályázatai

2017. október 30-tól év végéig folyamatos lesz a LEADER Helyi Akciócsoportok Helyi Fejlesztési Stratégiáin alapuló vidékfejlesztési felhívások megjelenése. A helyi kezdeményezések támogatására a Miniszterelnökség mintegy 41 milliárd forintot különített el a Vidékfejlesztési Program keretében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodás keretében céljául tűzte ki a társadalmi együttműködés erősítését és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet. Ezen belül kiemelt feladat a vidéken élők számára lakóhelyük élhetőbbé és vonzóbbá tétele. Mindezek elérésének egyik eszköze a Vidékfejlesztési Program Leader kezdeményezése, melyre 41,3 milliárd forint áll rendelkezésre.

Magyarország teljes vidéki térségét 103 db LEADER Helyi Akciócsoport fedi le, akik már rendelkeznek a Miniszterelnökség által elfogadott Helyi Fejlesztési Stratégiával. Az Akciócsoportok e stratégiákon keresztül koordinálják az illetékességi területükre jutó fejlesztési források felhasználását a 2020-ig tartó időszakban annak érdekében, hogy a helyi igényeknek megfelelő projektek, fejlesztések valósuljanak meg.

A stratégiákban foglaltak megvalósítása mentén az Akciócsoportok által előkészített helyi pályázati felhívások megjelenése 2017. október 30-án megkezdődött. Az első kiírások főként helyi gazdaságfejlesztési célokat szolgálnak.

A felhívások megjelenése az év végéig folyamatos lesz, amiket az érdeklődők elérhetnek [a Magyar Államkincstár honlapján](#), valamint az egyes területileg illetékes LEADER Helyi Akciócsoport elektronikus felületén is.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázat rövidfilmek gyártására

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága 50 millió forint keretösszeggel pályázatot hirdet rövidfilmek gyártására, filmgyártás előkészítésére.

Pályázni magas művészi értékű, legfeljebb 24-26 perces dokumentumfilmek, animált rövidfilmek és fikatív történeten alapuló rövidfilmek gyártásának, valamint filmgyártás-előkészítésének támogatására, teljes filmalkotás gyártására vagy egyes részfeladatok támogatására lehet.

Magyar filmalkotás esetén a vissza nem térítendő támogatás a filmalkotás gyártási költségvetésének 100%-ig terjedhet, minimum 500.000 Ft, maximum 4 millió forint.

Pályázhat minden, a mozgóképszakmai hatóság által nyilvántartásba vett filmelőállító, Magyarországi székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, egyéni cég, határon túli magyarországi telephellyel rendelkező szervezet.

A támogatásban magyar filmalkotás, illetve magyar részvételű filmalkotás részesíthető.

A megvalósítás időszaka: 2017. december 1.–2018. december 31.

Benyújtási határidő: 2017. november 18.

A részletes kiírás letölthető innen:

<http://www.kormany.hu/download/1/f7/31000/Desktop.zip#!DocumentBrowse>

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati hírek

2017 Legjobb Önkormányzati Gyakorlatai

Ünnepélyes záró konferencia keretében 2017. október 24-én eredményhirdetéssel zárult a TÖOSZ Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának 2017-es szakasza. Két témakörben érkeztek pályázatok, a döntőben végül hat önkormányzat pályázata részesült elismerésben. A program megvalósításában részt vett a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Belügyminisztérium, az Országos Polgárőr Szövetség és az Emberi Erőforrások Minisztériuma is.

Fotó: TÖOSZ

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) az Európa Tanács Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja együttműködésével hirdeti meg 2008-tól folyamatosan.

A pályázati program célja új és innovatív helyi megoldások, a legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése, és az ilyen megoldásokat nyújtó önkormányzatok tudásának és tapasztalatának megismertetése az ország más önkormányzataival és a szakmai közélettel.

A program által kezdeményezett tudásátadási folyamat nem csupán azokat az önkormányzatokat segíti, amelyek új megoldásokhoz jutnak, hanem azokat is, amelyek a gyakorlatokat kialakították. A programot szakmai konferencia keretében zárjuk, hagyományosan ősszel, ahol a szélesebb szakmai közönség előtt zajlik a „prezentációs döntő”, ahol a döntőbe jutott települések mutatják be pályázati anyagukat prezentáció formájában.

Az Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2017-es pályázati szakaszának ünnepélyes záró konferenciáján köszöntőt mondott Dr. Felkai László, a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára, Schmidt Jenő, a TÖOSZ elnöke, az önkormányzatok helyzetéről tartott előadást Pogácsás Tibor, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára, a polgárőrség és az önkormányzat együttműködéséről tartott előadást Dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke.

Idén két pályázati téma volt: a „Közös-többszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei, amelynek kiemelt célja volt az olyan jó gyakorlatok felkutatása, amelyek a feszültségek enyhítése, a roma és nem-roma párbeszéd elősegítése, az előítéletek csökkentése révén erősítik a helyi roma közösségek identitását, javítják a kultúrához, oktatáshoz, egészségüghöz, munkához és szociális, társadalmi javakhoz való hozzáférést, ugyanakkor a nem roma lakosság körében is pozitív visszhangra találnak. A másik téma a Helyi polgárőrség és az önkormányzat együttműködése, a helyi önkormányzat és a helyi polgárőr egyesület együttműködésén alapuló közös programok felkutatását célozta.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program Irányító Bizottsága 2017. október 24-ei döntése alapján a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2017. évi pályázati szakaszának nyertesei:

„Közös-többszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei:

1. helyezett Budapest Főváros IX. kerülete	Díjazás: 1.200.000 Ft
2. helyezett Budaörs	Díjazás: 800.000 Ft
3. helyezett Kisújszállás	Díjazás: 500.000 Ft

Az elismeréseket átadta: Schmidt Jenő, a TÖOSZ elnöke és Tenczer Tamás, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Felzárkózási Fejlesztések Főosztálya szakmai tanácsadója.

Helyi polgárőrség és az önkormányzat együttműködése téma díjazottjai:

1. helyezett Ajak	Díjazás: 1.200.000 Ft
2. helyezett Abasár	Díjazás: 1.000.000 Ft
3. helyezett Budapest Főváros XIII. kerülete	Díjazás: 800.000 Ft

Az elismeréseket átadta: Schmidt Jenő, a TÖOSZ elnöke és Dr. Barnucz Szilvia, az Országos Polgárőr Szövetség főigazgatója.

A pályázatok megtekinthetők: [ITT](http://itt), vagy elérhetők a program honlapján a www.legjobbonkormanyzatigyakorlatok.hu oldalon.

A konferencia keretében átadott Territoria Díjak nyertesei:

EGY ÖNKORMÁNYZAT kategóriában – Territoria Önkormányzati Díj az Innovációért: Zalaszentmárton

EGY PROGRAM kategóriában – Territoria Fenntartható Környezetért Innovációs Díj: Budapest XIII. Kerület

EGY KÖZÖSSÉG – Territoria Társadalmi Integráció Innovációs Díj közösségi programok számára a demokrácia és a részvétel erősítéséért: Súr

Az elismeréseket átadta: Schmidt Jenő, a TÖOSZ elnöke, Dr. Kovács Róbert, a Helyi Obszervatórium ügyvezetője és José Luis Osete, a Francia-Magyar Kezdeményezések – Initiatives France-Hongrie (INFH) igazgatója.

Az elhangzott előadások prezentációi, valamint a konferencián készült fotók letölthetők a [TÖOSZ honlapjáról](http://www.toosz.hu).

Gratulálunk a díjazottaknak és minden pályázónak, köszönjük a közreműködők munkáját és a részvételt, találkozunk jövőre!

Forrás: Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (www.toosz.hu)

Három gyerekbarát települést díjazott az UNICEF

Budaörs, Orosháza és Zalaegerszeg kapta idén az UNICEF Gyerekbarát Település címét és az ezzel járó kétmillió forintos támogatást.

Beneda Attila, a programot támogató Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) család- és népesedéspolitikáért felelős helyettes államtitkára köszöntőjében kiemelte: azok az önkormányzatok, amelyek a gyermekekért tesznek, a jövőért vállalnak felelősséget, hiszen a gyermekek jelentik az ország jövőjét. A helyettes államtitkár reményét fejezte ki, hogy a gyermekbarát települések jó példája ragadós lesz, és a jövőben még többen felfigyelnek az UNICEF pályázatára.

Mészáros Antónia, az UNICEF Magyarország ügyvezető igazgatója elmondta: a 18 beérkezett pályázat elbírálásakor az értékelő bizottság a kreativitást, a meglévő jó gyakorlatokat és gyerekbarát szemlélet mellett elkötelezettséget díjazta. Ismertette: a nyertes települések vállalják egyebek mellett, hogy gyermekbarát költségvetést és településszintű gyermekjogi stratégiát dolgoznak ki, gyermekjogi képzést indítanak, illetve meghallgatják és figyelembe veszik a gyermekek véleményét a településen. Hozzátette: ezekből több minden már megvalósult a díjazott településeken.

Tausz Katalin, az UNICEF Magyarország gyermekjogi igazgatója Budaörsről elmondta: a Pest megyei város a kötelező szolgáltatásokon túl nagyon sokat tesz a kora gyermekkori képességfejlesztésért. A városban terápiás uszoda, speciális tornaterem és zeneszoba segíti a fejlődési rendellenességgel született gyermekeket, hogy legyőzzék hátrányukat.

A gyermekbántalmazás megelőzésében jó gyakorlat, hogy civil partnerek segítségével dolgoznak, és a prevenciós munkacsoportban is együttműködnek az önkormányzat, a szociális és gyerekjóléti központ munkatársai, valamint a katolikus karitász szenvedélybetegeket segítő szervezete és a rendőrség.

Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke Zalaegerszegről szólva kiemelte, hogy a városnak van főállású ifjúsági referense, a diákönkormányzat pedig "önálló költségvetési sorral rendelkezik". Hozzátette: a fiatalok élnek is lehetőségeikkel, így öt éve megrendezik a városi gyereknapokat, amelynek keretében egy napra átveszi a város vezetését az ifjúság. Emellett van kamaszjátásztér, tehetségválasztó nap, az újszülöttek érkezését pedig anyagilag is támogatja az önkormányzat.

Novák Krisztina, az Integrált Jogvédelmi Szolgálat jogvédelmi biztosa Orosházát méltatva kiemelte: a Békés megyei település az elmúlt években komoly erőfeszítéseket tett, hogy gyermekbaráttá váljon. Az önkormányzat szoros kapcsolatban van az ifjúság képviselőivel, és minden támogatást megad a gyermek- és ifjúsági önkormányzat tevékenységéhez. Kitért arra, hogy a város fontos célja, hogy minél korábban megtanítsák a gyermekeknek, milyen jogok illetik meg őket, illetve milyen kötelezettségeik vannak. A fiatalabbak ezért játékos formában, az idősebbek vitaesteken, az iskolai munkába bekapcsolódó szakemberek segítségével mélyítik el az alapvető jogaikról és kötelezettségeikről szóló tudásukat.

Az UNICEF pályázatára olyan önkormányzatok jelentkeztek, ahol a gyermekek jogait kiemelten kezelik. Az UNICEF 1996-ban indította el a gyermekbarát városok programját, a kezdeményezéshez Magyarország 2015-ben csatlakozott.

Forrás: www.kormany.hu

136 millió forint járasszékhely múzeumok támogatására

Pályázati úton 136 millió forinttal támogatja az Emberi Erőforrások Minisztériuma a járasszékhely múzeumok 2017. évi szakmai programjait. A hatékony felhasználás érdekében – a beérkezett pályázatokat és az igényelt támogatás célját figyelembe véve – sor került a pályázati felhívás, és az egyes részcélokra rendelkezésre álló keretösszeg módosítására.

A keretösszegeből összesen 54 olyan járasszékhely önkormányzat részesül, amely múzeumot tart fenn. A maximális támogatás összege megyei hatókörű városi múzeumot fenntartó önkormányzatok esetén 6 millió, egyéb múzeumot fenntartó önkormányzatok esetén 4 millió forint.

A pályázaton az önkormányzatok a gyűjtemény-feldolgozást elősegítő szakmai munkára, a közvetlen műtárgykörnyezet feltételeinek javítására, valamint a megyei hatókörű városi múzeumok állományvédelmi munkájára nyerhettek támogatást.

A támogatási döntés és a pályázati felhívás módosítása elérhető a www.kormany.hu → Dokumentumok → 2017. → Emberi Erőforrások Minisztériuma → Gazdálkodási adatok → Támogatások fül alatt.

Forrás: www.kormany.hu

80 milliárd forintra pályázhatnak a Pest megyei települések

Idén 25 milliárd forint, jövőre 50 milliárd forint értékben hirdet meg forrásokat a kormány a kevésbé fejlett Pest megyei települések számára, ami a tavaly lekötött 5 milliárd forinttal együtt 80 milliárd forint állami támogatást jelent – mondta Rákossy Balázs, az európai uniós források felhasználásáért felelős államtitkár, az október 19-én megtartott sajtótájékoztatón. A fejlesztési elképzeléseket az államtitkár tájékoztatása szerint 2021-ig valósíthatják meg a Pest megyei vállalkozások és önkormányzatok.

Rákossy Balázs arra is kitért, hogy az óvodák és bölcsődék ellátottságának, állagának fejlesztésére több mint 6 milliárd forintra pályázhatnak a Pest megyei önkormányzatok a 80 milliárd forintos program keretében. Ezen felül a kormány egy komplex program keretében 100 milliárd forintot fordít országos szinten az óvodai és bölcsődei férőhelyek számának növelésére - tette hozzá.

A pályázatból bölcsődék és óvodák felújítására és a férőhelyek bővítésére 30-150 millió forintra lehet pályázni, miközben új intézmények létesítésére a Pest megyei önkormányzatok rendelkezésére 200-400 millió forint áll.

Rákossy Balázs arra is kitért, hogy a kormány tavaly két olyan döntést is hozott, amelyek célja segíteni az európai uniós forrásokról lemaradó, kevésbé fejlett Pest megyei térségeket. Egyrészt 2021-től szétválasztották Budapestet és Pest megyét, hogy ez utóbbi önálló régióként pályázhasson az európai uniós forrásokra. Másrészt annak érdekében, hogy valamilyen kompenzációban addig is részesülhessenek a települések, elkülönítettek a Pest megyei pályázók részére 80 milliárd forint állami forrást.

Szabó István, a Pest megyei közgyűlés elnöke a sajtótájékoztatón elmondta: jelentős mennyiségű forrástól esett el a közép-magyarországi régió azért, mert Budapest miatt az uniós átlagot meghaladó GDP-vel rendelkezik, ami már önállóan Pest megyéről nem mondható el. A régiós beosztás megváltoztatásával a kormány tizenöt éve fennálló problémát orvosolt – tette hozzá.

A tavaly decemberben kiírt, ötmilliárd forint értékű pályázatokra ipartelep fejlesztésre és közúti építésre több mint háromszoros volt a túljelentkezés – közölte a közgyűlés elnöke, aki arra is kitért, hogy a nagy érdeklődés miatt másfél milliárddal megemelték a keretet.

Az egészségügyi alapellátásban Szabó István szerint jelentős elmaradások voltak egyes Pest megyei településeken - ezért is írtak ki idén többek között ezen a területen pályázatokat, amelyek értékelése jelenleg zajlik. Idén továbbá vállalkozói parkok kialakítására, kis- és közepes vállalatok eszközbeszerzésére és belterületi utak kiépítésére hirdetnek még meg forrásokat.

Szűcs Lajos országgyűlési képviselő, Pest megyei fejlesztési biztos azt hangsúlyozta, hogy Pest megye fejlesztése nemzetgazdasági kérdés, hiszen itt él az ország lakosságának egyharmada, itt működik a vállalkozások közel 35 százaléka, és a GDP majdnem 40 százalékát itt termelik meg. Nem elijeszteni kell innen a cégeket, hanem biztosítani kell számukra a feltételeket ahhoz, hogy további jó eredményeket érjenek el - jegyezte meg Szűcs Lajos.

Forrás: www.kormany.hu

LIFE projekt

„Az önkormányzatok integráló és koordináló szerepének megerősítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében” című LIFE16 CCA/HU/000115 azonosítószámú projekt.

Magyarországot az éghajlatváltozás várhatóan a globális átlagnál súlyosabban fogja érinteni. Ez a gyakorlatban az átlaghőmérséklet 3-5 °C-os növekedését jelenti, mellyel együtt a csapadékmennyiség csökkenése és szélsőségesebb eloszlása várható. Növekvő vízhiány és aszályok, intenzívebb és kiszámíthatatlanabb csapadékmennyiségek, valamint súlyosbodó árvíz- és belvízproblémák várhatók. Álláspontunk szerint ezen kihívásokra helyi szinten célszerű keresni a válaszokat. Ezért az önkormányzatok éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodási képességének fejlesztése érdekében - **a Belügyminisztérium vezetésével** - közvetlen brüsszeli forrás elnyerésére pályázat került kidolgozásra és benyújtásra 2016 szeptemberében.

A **LIFE Program Éghajlat-politikai Alprogramja keretében támogatást nyert első magyar projekt** átfogó célkitűzése, hogy javítsa a **legsérülékenyebb magyarországi önkormányzatok** éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, a klímaváltozásból fakadó kockázatok csökkentésével. E célból a pályázat során az

önkormányzatok megismerik, tesztelik és elősegítik a fenntartható ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megközelítéseknek és a természetes vízmegőrző megoldásoknak (Natural Water Retention Measures, továbbiakban: NWRM) a helyi szintű környezet-gazdálkodási stratégiákba, valamint az önkormányzat területrendezési tervezési gyakorlatába történő beépülését, integrálását. A pályázat célja továbbá, hogy megerősítse a helyi önkormányzatok koordinációs szerepét az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tervezése, és a felmerülő kockázatok felismerése terén.

A LIFE projekt megvalósításának tervezett időtartama 48 hónap, mely 2017. szeptember 1-jén vette kezdetét. A **projekt partnerségi együttműködésben valósul meg**. A Koordináló Kedvezményezett a Belügyminisztérium. Társult Kedvezményezettek: Bátya Község Önkormányzata, Püspökszilágy Község Önkormányzata, Rákócziújfalú Község Önkormányzata, Ruzsa Község Önkormányzata, Tiszatarján Község Önkormányzata, Klímabarát Települések Szövetsége, Országos Vízügyi Főigazgatóság, Pannon Pro Innovációs és Szolgáltató Kft., WWF Magyarország Alapítvány. A projekt teljes költségvetése tervezetten 2,5 millió Euró, az elnyert támogatás 1.528.069 Euró.

A projekt **5 átfogó célkitűzése** ötvözi a 4 év során megvalósuló sokrétű tevékenységi kört. Az első fontos célkitűzés a helyi (települési és megyei) önkormányzatok döntéshozóinak, szakembereinek, valamint a helyi érintettségű gazdasági szereplők figyelmének felhívása és tudásának bővítése a klímaváltozás hatásairól és a természetes vízmegtartást segítő megoldásokról. Ezek ugyanis az éghajlatváltozással szembeni ellenálló-képesség fejlesztésének hatékony eszközei, melyek már más európai országokban tesztelt modellek alapján kerülnek a magyar célcsoport körében is adaptálására és elterjesztésre.

A második célkitűzés középpontjában a természetes vízmegtartást segítő megoldások

gyakorlati tesztelése áll, melyen keresztül szemléltethető a felhasználhatóság és a működőképesség. Ennek a célnak eleget téve, a Belügyminisztérium többkörös kiválasztási folyamat eredményeként 5 települést (Bátya, Püspökszilágy, Rákócziújfalú, Ruzsa, Tiszatarján) választott ki az NWRM megoldások megvalósításának és tesztelésének helyszínéként.

A harmadik célkitűzés a teszttüzemek során szerzett tudás elterjesztése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás fejlesztésének céljából Magyarország különböző tájegységein, mind helyi, mind pedig megyei szinten. Ezt a törekvést a széles közönség számára kifejlesztett innovatív és felhasználóbarát okos eszközök is igyekeznek támogatni, segítve ezzel a klímaváltozás kockázatainak megértését, támogatva a tudásmegosztást, valamint ösztönözve az aktív együttműködést.

A projekt negyedik célkitűzése a helyi erőforrások kiépítése, fejlesztése az éghajlatváltozás hatásai szempontjából súlyosan érintett 5 önkormányzatnál annak érdekében, hogy erősödjön koordináló és integráló szerepük. A természetes vízmegtartást segítő intézkedések beépítése az önkormányzatok helyi környezet-gazdálkodási stratégiáiba, illetve a területrendezési tervekbe, javítva ezzel a jogszabályi környezetet.

Az ötödik cél a helyi önkormányzatok bevonása olyan hazai és európai szintű hálózatokba, melyek a közös együttműködést szolgálják az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésében és az azokhoz való alkalmazkodásban.

A LIFE projekt országos lefedettségét a kiválasztott 5 önkormányzat elhelyezkedése (Észak-Alföld, Dél-Alföld, Közép-Magyarország, Észak-Magyarország) biztosítja, ugyanakkor a tervezett szemléletformáló tréningek, a kifejlesztésre kerülő okos eszközök, a külföldi tanulmányutak és egyéb projekttevékenységek szélesebb önkormányzati kört, illetve egyéb stakeholdereket is érintenek.

A projekt szakmai megvalósításáért felelős belügyminisztériumi szervezeti egység az **Önkormányzati Koordinációs Iroda**, mely a life@bm.gov.hu elektronikus levelezési címen áll szíves rendelkezésre a projekttel kapcsolatosan felmerülő kérdések esetén.

Forrás: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

Szerkesztői rovat

Felkérés a 2017. évi Európai Hulladékcsökkentési Héthez való csatlakozásra

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!

A Földművelésügyi Minisztérium szervezésében Magyarország idén is részt vesz az Európai Hulladékcsökkentési Hét kampányban, melynek 2017. évi jelmondata

„Adj új életet tárgyaidnak!”

Ez utal arra, hogy a mostani Hét célja a hulladék keletkezés megelőzésére való figyelemfelhívás, a termékek élettartamának meghosszabbítása, újrahasználatuk vagy megjavításuk révén.

Az Európai Hulladékcsökkentési Hétre 2017. november 18-26. között kerül sor. A Hét keretében a kontinens egészén önkéntesek saját ötleteiket megvalósítva hívják fel a figyelmet a hulladékmennyiség csökkentésének fontosságára, a termékek újrahasználatára, valamint a már hulladékká vált anyagok újrahasznosítására, azaz a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára. Csatlakozni, regisztrálni 5 kategóriában lehet (államigazgatási szerv, hatóság; gazdálkodó, ipari szervezet; civil szervezet; oktatási intézmény; magánszemély), 2017. november 15-én éjfélig a www.hulladekcsokkentesihet.hu oldalon.

A legötletesebb, leghatékonyabb regisztrált akciókat idén is benevezzük az Európai Hulladékcsökkentési Díjra, melyet a nemzetközi zsűri által kiválasztott legjobb európai kezdeményezések kapnak. Ezek között évek óta dobogós helyen szerepelnek a magyar akciók is. Az Európai Hulladékcsökkentési Hét társadalmi szemléletformáló és felelősségvállalásra ösztönző hatása jelentős, így kiemelkedően fontos állami feladatnak számít.

Kérem Önt és munkatársait - amennyiben egyetértenek a Hét üzenetével, fontosságával – saját kezdeményezésű akcióval regisztráljanak az idei Európai Hulladékcsökkentési Héthez és vegyenek részt a Hét céljainak még szélesebb (lakosság, helyi média, helyi oktatási és művelődési intézmények, vállalkozások, civil szervezetek) körben történő népszerűsítésében annak érdekében, hogy minél több hasznos hulladékcsökkentési gyakorlatot ismerhessünk meg.

Az Európai Hulladékcsökkentési Hétről további bővebb információk találhatóak honlapunkon: www.hulladekcsokkenteshet.hu.

Az FM munkatársai, akik az akció sikeres lebonyolítása érdekében szükség esetén segítséget nyújtanak, elérhetők az hulladekcsokkenteshet@szelektalok.hu e-mail címen.

Tisztelettel:

*Búsi Lajos
zöldipari támogatások kezeléséért felelős helyettes államtitkár,
Földművelésügyi Minisztérium*

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127